

ביקורת אמנות

שני שיתופי פעולה של סיגלית לנדאו לא עובדים, אבל במקרה אחד התערוכה בכל זאת טובה

החיבור של סיגלית לנדאו ושיר מורן ב"מעשיות רחוב" לא מפוענח, אבל עובד. בעבודה המשותפת של לנדאו עם שיר סניור גם זה לא קורה

סיגלית לנדאו, Embracing the Flames, 2024 (פרט). שחזור מרשים ומרגש

לעקוב

אבי פיטשון

13 ביוני 2024

נדמה שסיגלית לנדאו עסוקה במיוחד. אם ספרתי נכון, היא מציגה כרגע סימולטנית בארבע תערוכות: "אסאנה לרגע", הקבוצתית במוז"א (שעליה נכתב במדור זה) ו"גופי עצוב, וקראתי את כל הספרים", עוד קבוצתית, בגלריה דביר. שתי התערוכות הנוספות, שאליהן נתייחס להלן, מייצגות היבט בולט בעבודתה של לנדאו – שיתופי פעולה: "מעשיות רחוב" שבגלריה אלון שגב היא שיתוף פעולה עם [שיר מורן](#), וב"אור וערגה" הקבוצתית בבית ביאליק יש לה שת"פ עם שיר סניור המתגלם למעשה כמיצב פיסולי אחד, שלב אחד מעל תצוגה משותפת. ראוי להזכיר גם תערוכה משותפת עם יהודית לוין שהוצגה בשני חלקים בדביר בין סוף 2023 לתחילת 2024.

בשני המקרים שנבחן שיתוף הפעולה לא עובד, או לכל הפחות לא מפוענח. זה המקרה ב"מעשיות רחוב". אם נביט עליה בתור שתי

תערוכות יחיד שחולקות חלל, שתיהן חזקות ולכן ליטוף הסנטר בגבינים מכווצים בניסיון להבין מה הקשר גורע מעט מהחווייה. בסופו של דבר זה לא נורא; כבר ראינו תערוכות שמחוברות להן יחדיו בקלישות רבה יותר.

סיגלית לנדאו, מתוך תיעוד וידיאו של פרויקט Somnambulin משנת 2000. אחד הפרויקטים השאפתניים והאיקוניים שלה

עיקר חלקה של לנדאו משלב שחזור, תיעוד ומבט לאחור על אחד הפרויקטים השאפתניים והאיקוניים שלה, Somnambulin משנת 2000 (ופרויקט המשך שלו מ-2004). בעת שהותה באנגליה לקחה לנדאו מערבול בטון וציפתה את תוף הערבול בשכבה כסופה שמדמה את תוף הזיזים בתיבות נגינה ישנות. המשאית נסעה ברחבי אנגליה ובכל עצירה ניגנה מוזיקה (שחיברו בין השאר אהד פישוף, אריק חיות ודניאל לנדאו – שיתוף פעולה בפני עצמו) בזמן שלנדאו חילקה לקהל המתאסף קרטיבים בצורת דמות ילדה. לנדאו עצמה היתה מחופשת בשמלה, פאה ומסיכה לאותה דמות. ההשראה לה היתה ילדה משוטטת בת חמש שנמצאה קפואה בגרמניה ב-1998 ובידיה גפרורים מקופסאות שמכרה, שאותם הדליקה בניסיון להתחמם. "מוכרת הגפרורים הקטנה" מהאגדה של אנדרסן התגלתה למרבה הטרנדיה במציאות.

בחלל אפשר לצפות בתיעוד וידיאו של הפרויקט, באופניים – גלגול של המשאית מפרויקט ההמשך מ-2004, במסיכה שחבשה לנדאו באותה שנה, ובמקפיא שקוף שמכיל קרטיבים זהים לאלה שחילקה אז (מותר לקחת). עוד מוצגות עבודות מאוחרות שמתייחסות לפרויקטים ההם, למשל תיבת נגינה שבה, בתוך קופסת תכשיטים עמוסה, במקום דמות רקדנית מסתובב גוש שווארמה מיניאטורי לצילי "הברבור הגווע".

סיגלית לנדאו, *Bauchaus Bicycle, 2004*. גלגול של פרויקט המשאית צילום: Shaxaf Haber

הציורים של שיר מורן צוירו בחורף האחרון בברלין ונראים כהמשך טבעי של גוף עבודתה: סצינות חוץ ופנים שמערבבות דקדנס אורבני עם אלמנטים אגדתיים ונעות בין ריאליזם של יומיום בעיר לפנטזיה

רומנטית. הפיגורטיביות של הסצינות האפלות ניצבת על הגבול שבין חלום לערות, בין שאיפות ותשוקות לאכזבה ושבר.

הברבור הקפוא באגם שמופיע באחד מציוריה של מורן מחבר אותנו לנעימה מתיבת הנגינה וגם לדמות הילדה שקפאה למוות של לנדאו. שני קיפאונות גרמניים וטרגיים מפגישים בין האמניות

שיר מורן, "ברבור קפוא", 2023. בין חלום וערות צילום: עמרי ליבנה

השחזור של לנדאו מרשים ומרגש; הציורים של מורן חזקים ברובם. נותר כאמור לשבור את הראש מה הקשר. באחד הציורים של מורן מופיע ברבור קפוא באגם, מה שמחבר אותנו הן לנעימה מתיבת הנגינה והן לדמות הילדה שקפאה למוות. מי שיטרח לקרוא בקלסר שעל הדלפק יגלה שאכן ברבור אמיתי קפא באחד החורפים הקשים בברלין. עוברים ושבים השליכו על גווייתו פרחים, שמופיעים בציור היפה. שני קיפאונות גרמניים וטרגיים מפגישים בין האמניות.

בציור אחר, פורטרט עצמי של מורן במסיכה שחורה. אז יש גם מסיכות. עבודת פיסול חדשה של לנדאו מהדקת אותה למורן עוד טיפה: דמות שלדית ואדמדמה ישובה על בסיס גלגל מתכתי, פניה אל פניה בחלל שבין סדרות הציורים, שבה ניצבת מדורה מפוסלת. פניה וכפות ידיה המופנות אל האש, לבנות. אש, קרח, נוודות, עיר. החיבור אסוציאטיבי אבל לא בלתי קיים.

שיר מורן, "פורטרט עצמי עם מסיכה", 2023. אצל שתי האמניות יש מסיכות צילום: Omri Livne

בטקסט מלווה של נעמה ארד, פואטי ויפה כשלעצמו, נטען בין השאר שיריעות הלבד שמשמשות מצע לפריימים של מורן הן "עור אשר הופשט מעל גופה המפוסל של עורלה (הילדה שקפאה כונתה בשם אורלה, שהפך לעורלה בגלגולה בעבודה של לנדאו, א"פ)" – אבל למורן היסטוריה של שימוש בעור, לפעמים כמצע שעליו ציירה ישירות. הטקסט משרטט חזון מלהיב/מפחיד של יחסי אישה-מכונה, מציאות "טכנו-פמיניסטית" ועיר שהיא "כמו רחם טרנס-הומניסטית".

החיבור בין מילים אלה למות ילדה בעיר אצל לנדאו, לדמותה במשאית (המזכירה אסוציאטיבית את פיוריוסה על משאית המלחמה, האישה-עם-יד-המכונה המככבת בסרט החדש והמסעיר בסדרת "מקס הזועם") ולסצינות שמציירת מורן קיים, אבל בקושי. כאמור, לא צריך בכוח. התערוכה טובה גם אם החיבור איננו פתור עד תום.

סיגלית לנדאו, מקפיא עם ארטיקים בדמות הילדה עורלה, 2024. הקשר למורן קיים, אבל בקושי

לכאורה, שיתוף הפעולה בין לנדאו לשיר סניור בתערוכה הקבוצתית "אור וערגה" בבית ביאליק הדוק יותר, מעצם היותו עבודה אחת המורכבת מאלמנטים של השניים: סניור הציב שורשי עצים מפרדס הדרים עקור בחדר האוכל שבקומת הכניסה, ולצדם כדורים "צפודים וכהים", כך בטקסט האוצרותי של סמדר שפי, מעין פירות. ביניהם מושתלים - על השולחן ועל המזנון הסמוך - כמה מהאובייקטים שלנדאו שיקעה בים המלח לאורך השנים והם מכוסים שכבה גבישית קשה ולבנה: פמוט, מודל ספינת מפרש ואצבע תורה. השילוב לא עובד, האלמנטים לא נראים טוב זה עם זה וגם לא בחלל.

סיגלית לנדאו ושיר סניור, "גופו של עולם", 2021-2024. האלמנטים לא נראים טוב זה עם זה וגם לא בחלל

צילום: תום פורת / בית ביאליק של עיריית תל אביב יפו שהינו חלק מבתי התרבות של כיכר ביאליק

התערוכה כולה מאכזבת וקיים בה פער בלתי ניתן לגישור בין הטקסט האוצרותי המתפייט ובין חולשת העבודות. זה בולט בעיקר בפער שבין תערוכת הצילום העוצמתית והמינימליסטית שאצרה שפי ליאנה רוטנר בחדרון בקומה השנייה ב-2021 ובין המיצב הדקורטיבי החלש של חנאן אבו חוסיין שמוצג כעת באותו חדרון. פסל דיוקן עצמי גדול של ראש האמן עפר ללוש מוצב מתחת לגרם המדרגות ונראה כמעט וולגרי על רקע יופיו של החלל. פסלי ראש קטנים יותר שלו שמוצבים בחדר העבודה של ביאליק דווקא יפים, אבל כאן האפקט הפוך - הם נעלמים בין שאר החפצים שבחדר, לא מעלים ולא מורידים. רק החלון המאיר בנוגה כתום בראש הצריח של הבית, עבודה של מעיין אליקים, מעורר השתאות ופליאה מספקים (אבל רק בשעות השקיעה והערב ניתן להבחין באפקט).

מעין אליקים, "זהר", 2024. השתאות ופליאה מספקים צילום: תום פורת / בית ביאליק של עיריית תל אביב יפו שהינו חלק מבתי התרבות של כיכר ביאליק

סיגלית לנדאו ושיר מורן, "מעשיות רחוב", גלריה אלון שגב

(המנוע 7, תל אביב). עד 21.6; "אור וערגה", אוצרת: סמדר שפי. בית ביאליק (ביאליק 22, תל אביב). עד ספטמבר

הצג עוד מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

ביקורת אמנות

הציורים של שיר מורן צוללים באומץ לחוסר היכולת להפריד עונג מרוע

בשילוב פרוע בין דמויות נשיות, קריקטורות מקלאסיקות ילדות, סגנון קומיקסי ומצע לא שגרת לציורים מעמתת אותנו מורן עם אחד האתגרים הקיומיים של העידן המודרני, וזאת מבלי לערסל אותנו בנחמתו של מוסר השכל

לעקוב

אבי פיטשון

22 במאי 2019

שיר מורן קנתה יריעות עור ברמת עיבוד מינימלית וראשונית (הערה אתית: הבעיה המוסרית החריפה בתחום זה היא תעשיית הבשר, לא אמנית יחידה שעובדת על עור. כווננו את זעמכם למי שעושה את הנזק הרציני. תודה). היא ציירה על היריעות תוך שימוש סימולטני בטכניקות שונות – חריטה, ניקוד, רישום, מריחה – ובסגנונות שונים: ברוב הציורים דיוקן נשי ראשי הממוקם בסביבה שנעה בין ריאליזם לסוריאליזם, בין פיגורטיבי למופשט. הסגנון המושט והשימוש בצבעים עזים הם קומיקסיים באופיים, ומתכתבים עם הצד האוונגארדי יותר של ז'אנר הנובלות הגרפיות. מורן לא שינתה את צורת היריעות אלא ציירה עליהן ותלתה אותן כפי שקיבלה אותן, כלומר עבדה בתוך הצורות הרנדומליות והאמורפיות שהיו ברשותה. לציורים גם הוצמדו פיסות של חגורות עור עם אבזמים, שכאילו משמשות להם מתלים אבל מאחר שגם עליהן מורן ציירה, הן מתקבלות כמעין שלוחות מוזרות של ציור שצורתו אמורפית ממילא.

שיר מורן (2019), *The Shade of the Talking Cricket*. תחלואי העולם הישן צילום: גלריה אלון שגב

מאחר שהציור הראשון שענייני נחו עליו היה "לחישה במגרש חניה" – זה שעל שמו נקראת התערוכה כולה ומופיעה בו סצינה אורבנית באווירה סליזית ומאיימת של חצרות אחוריות – חשבתי שהחגורות נועדו לשוות לציורים מראה זול של הלבשה צעקנית מהסוג שאפשר למצוא ברחוב אלנבי או בשוק בצלאל. הציור "צלו של הצרצר המדבר"

נראה קצת כמו מכנסי שורטס לתיירים עם טעם רע. ישר התעצבנתי. גם מהאמורפיות התעצבנתי. לקח לי זמן להבין מדוע, כי לכאורה כל האלמנטים הנ"ל – החגורות, האמורפיות ועצם השימוש ביריעות עור – עובדים היטב עם מה שמכילים הציורים, גם קונספטואלית וגם אינטואיטיבית. הכאוטיות של הציורים מתחברת עם העובדה שיריעות העור אינן ריבועיות; התנועה של הנשים של מורן – בין התמסרות מרצון למבט ומגע גברי חומס ותאוותני ולהפיכתן לאובייקט סליוזי, ובין שאיפה להגיע למצב "מודע, החלטי, מצפוני ונכון", כפי שמתואר במאמר מלווה של נועם סגל – מתחברת עם העור והחגורות: הנה, הציורים עצמם הופכים לאובייקטים כמעט פיסוליים.

בעוד אני מתעצבן, התקרבותי מבלי משים למרחק סנטימטרים ספורים מהעבודות וריחרחתי ככפוי שד, כמו שמסניפים דפי ספר חדש. לעור יש ריח שכולו תענוג פטישיסטי מוכר, שכרוך בהכרח עם מוות. זה רע, אבל זה גם מגרה. והרע שעושה לנו טוב הוא־הוא בעצם נושא התערוכה, שכולה מסוכסכת ובאף רגע נתון לא מצטמצמת לשורה תחתונה מוסרית, בטוחה, מנחמת.

אנחנו לא מהותניים, חלילה, אבל בואו נתפייט לרגע ונגיד שבכל אדם יש זיק של פראות קדם־מודרנית. הזיק הזה מתגלם בתוך עולם פטריארכלי, בכבליו של חברות הרסני, וכופה על נשים בחירה בין עמדה משחררת, ריבונית, בוגרת אך סטרילית, לבין דחף להתפלש ברוע. למה רוע? כי כולנו נגועים, מי פחות ומי יותר, בתחלואי העולם הישן, וכל עוד לא נשתנה מהיסוד, שם, ברוע, חבוי התענוג. התענוג שבשבי הוא אולי המצב הקיומי המאתגר ביותר שעמו אנו מתעמתים. והאתגר הזה מתחדד מאוד בתקופה דרמטית זו, שבה המאבק הפמיניסטי מגיע לשיאו בכל הקשור למודעות ולהתגייסות נגד כוחות מחליאים במיוחד. למה הוא מתחדד? כי המאבק צודק, אבל ככל מאבק פוליטי הוא מסתכן בפגיעה בדקויות שמיהן עשויים החיים. רק כשחומקים מהפוליטי דרך הארון המוביל לנרניה של הדמיון והתשוקה (קרי האמנות), אין יותר טוב ורע, כפי שאין טוב ורע במימוש פנטזיות בין בוגרים מסכימים. הכל מותר. האמנות מתמירה רוע, פחד, ניכור. זו

טריטוריה אלכימאית שבה כל דבר הופך לחופש. האמנות היא שומרת הזיק.

אפשר להעז לדמיין שאחרי ניצחון המהפכה הפמיניסטית, אמן במהרה בימינו, הצרימה בין האמנותי לפוליטי תיעלם: המרחב ישחרר את העונג מלב המאפליה הפטריאכלית, ויניחו במקום שהגישה אליו תהיה ישירה וחופשית. האנושות תחיה כמו יצירת אמנות. קיימים סימנים מקדימים לכך שזה מה שיקרה: כבר היום יש ניסיונות לממש מיניות שהיא פוסט-תרבות האונס (למשל פורנו פמיניסטי, שבועט במבט הגברי).

אבל ברשותכם נחזור למורן: היא יודעת שהשחור-לבן הפוליטי הכרחי, אבל חשה חובה מקבילה לזנק על יצורים אפורים, למלטם אל מחוץ לקו האש של הפוליטי ולשמור עליהם בערי המקלט של השפה האמנותית, כמו מנזרים בימי הביניים שבהם הוחבאו טקסטים אסורים. זו משימה כפוית טובה. מורן אמיצה בלקיחתה על עצמה.

שיר מורן (2019), *Goodbye Master, If You Should Be In Want of a Little Wood for Lighting the Fire, Remember Me*. לא ברור אם הסצנה כפויה או בהסכמה צילום: גלריה אלון שגב

את העמדה הקרועה הזו מורן מציגה דרך שימוש בדמויות של פינוקיו, בובת העץ שרוצה להיות "ילד אמיתי", הצרצר שהוא קול המצפון ושמשון ויובב הנכלוליים שגוררים אותו להרפתקאות מפוקפקות ומסוכנות. היא משתמשת גם בדמויות של דיסני. במישור הסגנוני – העולם המונפש הנ"ל הוא נקודת האמצע בעבודותיה: בקצה האחד דמויות הנשים הריאליסטיות, כמו זו מהחניון ואחת אחרת בגרבי רשת שיושבת על מפשעה של גבר בסיטואציה שלא ברור אם היא וולונטרית או כפויה. בקצה השני (וכל זה מתרחש סימולטנית בתוך כל ציור וציור) משטחים מטורפים של דפוסים מופשטים וחריטות שחלקם נראים כמו שפת סתרים מיסטית. האם אלו לחשי הגנה מפני הרוע, או בדיוק ההיפך? אם זו אפשרות א', הרי נוצרת כאן השקה בין מורן לאמנית שכתבתי עליה זה מכבר, [דנה לין](#), שבאופן מפורש ומוצהר מגינה על עצמה על ידי תנועה מהמציאות למיסטי. אם זו אפשרות ב', אפשר שמורן מקבלת על עצמה את [הדין המחריד](#) של פרק הסיום של "טווין פיקס: החזרה" מ-2017: זה שבו מגלה כוח הטוב בדמות הסוכן קופר

שהוא לעולם לא יציל את לורה פאלמר, אפילו אם יתערב ברצף הזמן עצמו. הלופ חזק מדי. אי אפשר לנצח. לעולם לא יבואו ימים טובים יותר.

התערוכה של מורן נוגעת באפקטיביות במשהו מהותי, עמוק, מטלטל, אולי בלתי פתור בהגדרה. מטלטל עד כדי כך שרק עכשיו נזכרתי שוב בחגורות המעצבנות. אפשר לומר שיש בשימוש בהן משהו סטודנטיאלי, אבל זה לא מדויק. כשאומרים על משהו שהוא סטודנטיאלי הכוונה היא שלאמן כבר אין הלוקסוס השמור לסטודנטים: לטעות, להתרשל. כאן הבעיה היא שהפיכת העבודות מציורים לאובייקטים מוצדקת רעיונית אבל בסופו של דבר מחלישה אותן ומסיחה את הדעת מהמתרחש בהן. אני מסכים לוותר על ההתעצבנות מזה שמורן לא גזרה את היריעות לצורת ריבועים מסודרים. הסתגלתי. הפנמתי. זה עובד. אבל החגורות האלה? מכוערות רצח.

שיר מורן, Parking Lot Whisper, גלריה אלון שגב, המנוע 7, תל אביב. ב'-ה' 18:00-10:00; ו' 13:00-10:00. עד 14.6

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ אמנות

+ תערוכה

+ נשים

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

מערכת ערב רב | חדשות והודעות | 29/04/2018

"בחירת הפטיש" של סותבי'ס: שיר מורן

היצירה הנבחרת, "The Girlfriend Experience", זכתה במסגרת חממת האמנים של "צבע טרי" 10. דבר האמנית: "עבורי משחקי תפקידים וזהות מתקיימים כל הזמן, גם באופן גלוי, שבו קליינט משלם לזונה שתגלם את בת-זוגו, וגם באופן סמוי, בתוך סביבה דומסטית שבה שולחן עשוי לחתור תחת סמכותה של מציצה"

 SHARE

שיתוף 72

פוסט

"The Girlfriend Experience", עבודתה של שיר מורן, מ-2017

T"he Girlfriend Experience", עבודתה של שיר מורן מ-2017, זכתה ב"בחירת הפטיש" של בית-המכירות סותבי'ס בחממת האמנים של יריד האמנות "צבע טרי" 10. העבודה תוצע במסגרת המכירה הפומבית של אמנות עכשווית בינלאומית של סותבי'ס בדצמבר 2018 בניו-יורק. בוועדת השיפוט חברות סיגל מרדכי וטליה כהן מסותבי'ס, דורית חכים, איריס ריבקינד בן-צור ודנה גולן.

מנימוקי השופטות: "עבודותיה של שיר נראות במבט ראשון ססגוניות, משחקיות ומשעשעות, אבל מבט מעמיק יותר חושף רבדים חברתיים ואישיים שמשקפים את עולמם של בני דור ה-Y. שיר מורן בוחרת כבסיס ליצירותיה עור חיה, שהיא טכניקה עתיקה של איור כתבי קודש. השימוש בעור חיה כמדיום ביצירתה מביא לטשטוש גבולות ומשחק בין עור האשה המתוארת לעור החיה, כמו גם שילוב מרתק בין כתמי צבע 'חייתיים' ומונוכרומטיים לבין פרטים פיגורטיביים אישיים שנוצרים בעושר ובמארג צבעוני מרתק".

דבר האמנית על היצירה: "שם העבודה בתרגום לעברית הוא 'חויית החברה'. זהו גם שם של סדרה אמריקאית שיצאה ב-2016 ברשת סטארס וגם מינוח השאול מהז'רגון המקצועי בעולם הזנות. משמעותו היא שהלקוח משלם לעובדת בתעשיית המין כדי שהיא תעניק לו את התחושה שהם במערכת יחסים אקסקלוסיבית, קרובה ואינטימית. זהו משחק תפקידים של המצב הרגיל, הרצוי כביכול, בין גבר ואשה.

"העבודה מצוירת במרקרים ולק ציפורניים על פיסת עור שנשארה בחיתוך הטבעי שלה. הצורה המקורית של בטן החיה תלויה על הקיר בעזרת שני ברגים, כך שהיא מעט בולטת החוצה וניתן להביט גם בחלקה האחורי. מתוארת שם דמות נשית הרוכנת לשולחן סלוני נמוך, קו הסילואט של גופה קרוב לצופה. מבעד לדוגמה פרחונית מנומרת נחשף גבה. וגם המצע, העור שלו הוא עורה. שערה מכסה את הפנים. מאחורי השולחן יושבת על כורסה דמות גברית שמסומנת באמצעות חלקה התחתון, אך שאר הדמות מתפוגגת, מתמזגת עם פטרן שמדמה רצפה. במבט ראשון נדמה כי מתבצע כאן אקט אוראלי, אך למעשה בין שתי הדמויות מפריד שולחן. הצופה משלים את הסיטואציה בראשו עקב הזווית המסוימת שבה הונח הסט.

"עבורי משחקי תפקידים וזהות מתקיימים כל הזמן, גם באופן גלוי, שבו קליינט משלם לזונה שתגלם את בת-זוגו, וגם באופן סמוי, בתוך סביבה דומסטית שבה שולחן עשוי לחתור תחת סמכותה של מציצה. במהלך העבודה שלי פטרן אחד עולה על השני, ולפרקים הפיגורטיבי נראה כמופשט ולהפך. עור הפרה מתחזה לעור אשה; הציור שכבר לא רוצה להיות ציור, אלא מנסה לצאת החוצה, משחק בלהיות פסל".

שיתוף 72

פוסט

מיון לפי הישנות ביותר

0 תגובות

הוספת תגובה...

פלאגין התגובות של פייסבוק

1 תגובות על "בחירת הפטיש" של סותבי'ס: שיר מורן"

בחירה מביכה!...

דודלי | 9 מאי 2018, 10:13 | הגב

כתיבת תגובה

התערוכה החדשה של שיר מורן - צורבת בעור

בתערוכתה החדשה בעין הוד מציירת האמנית שיר מורן על מצע לא־קונבנציונלי: עור פרה. בית המכירות סותבי'ס בחר למכור את אחת מעבודותיה

רעות ברנע 29.10.18 08:33

הנה משהו שלא קורה להרבה אמנים בתחילת דרכם: עבודה של האמנית הישראלית הצעירה שיר מורן תוצג למכירה בבית המכירות הפומביות סותבי'ס בדצמבר הקרוב בניו יורק. כן, ממש באותו המקום בו נמכרות עבודות של ג'ף קונס או בנקסי — בין אם הן נגרסות בסיום ובין אם לא.

הכבוד הזה נפל בחלקה לאחר שזכתה בפרס "בחירת הפטיש" של סותבי'ס ביריד צבע טרי האחרון, על סדרת עבודות בהן היא מציירת על עור פרה.

בימים אלה מוצגות עבודותיה מאותו הז'אנר בתערוכת יחיד שלה במוזיאון ינקו דאדא בעין הוד. התערוכה, שנקראת "After Taste" (טעם לוואי) מוצגת במסגרת אשכול תערוכות חדש במוזיאון תחת השם "דחוס" (עד ה-1.2.19), כולן מנהלות דיאלוג עם המונח הלטיני "אימת הריק" (Horror Vacui) — ומכילות פרטים צפופים ודחוסים הממלאים את כל משטח היצירה.

עבודתה של שיר מורן מהתערוכה "After Taste"

הצופים רוצים לגעת

את המצע הלא־קונבנציונלי של עור פרה עליו היא מציירת גילתה מורן (32) במהלך לימודי התואר השני באמנות בבצלאל. "ציירתי המון שנים על נייר", היא מספרת, "בעיקר עם טושים, עפרונות ולק לציפורניים. לקראת תערוכת הגמר התחלתי לעבוד על משטחים חדשים, כמו PVC, מראה או שעווית, שאמורים היו ליצור תחושה של חדר. ציור שהמוטיבציה שלו, במרכאות, היא להיות עוד משהו — לא רק ציור. כך גם הגעתי לעור".

והיא ממשיכה בשטף את ההסבר. "העור הוא דבר מת, ויש דיבור רציף סביב ציור האם הוא חי או מת. וככל שאני מנסה להחיות את העור, כך אני ממיתה אותו עוד יותר. זהו חומר חושני, אפילו פטישיסטי, הוא חומר טבעי ש'שותה' את הצבעים ויוצר מצבים מתעתעים".

קיבלת ביקורות מאגשים או ארגונים הדואגים לזכויות של בעלי חיים?

"לא. כנראה שאני עדיין לא מספיק מפורסמת בשביל זה", היא צוחקת. "אבל זה מעסיק אנשים. הם שואלים שאלות, רוצים לגעת - שזה משהו שלא מקובל בתערוכות אמנות. אני מתייחסת לזה קצת כמו לעסקה עם השטן: לעשות משהו

שנהנים ממנו אבל גם כרוך בסבל. אני לא חושבת שזה הדבר היחיד שאצייר עליו לעד, אני מתחילה במקביל להתנסות במצעים חדשים כמו עץ ושטיחים. אבל אני גם לא מתנצלת. זה מוטיב ושאלות שכרגע מעניינים אותי ומעסיקים אותי".

צילום: אוראל כהן

שיר מורן

זה מתחבר גם מבחינה נושאת לתוכן של העבודות שלך?

"מעניינים אותי מצבים של ניצול, אבל לא הניצול המובן מאליו. גם בתערוכה הנוכחית אני עוסקת בנושאים של משחקי ניצול ושליטה בין המינים. לפעמים הם מאד ברורים אבל אלה שמעניינים אותי הם דווקא אלה שנחבאים ונסתרים. מה שהצופה יכול להשלים בראש שלו. לא מעניין אותי להיות 'אין יור פייס'. גם כשאני מסתכלת על עבודת אמנות אני לא רוצה שיגלו לי הכל מההתחלה. אני רוצה לפתות את הצופה להתקרב ואז לגרום לו לגלות עוד פרט או דבר".

יוצרת בשביל להשתחרר

הדימויים בעבודותיה של מורן סובבים ברוב המקרים סביב דמות נשית שנגלית לצופה באופן חלקי, יחד עם הרבה פרטים קטנים שסובבים אותה. "העבודות הן עמלניות למרות שאני מתנגדת למילה עמלני", היא מסבירה. "אני לא עובדת בשביל להשתעבד, להפך - אני עובדת בשביל להשתחרר. העמלנות היא לא ערך תרפויטי מבחינתי".

עבודתה של שיר מורן מהתערוכה "After Taste"

עד כמה מושפעות העבודות שלך מתנועת Me Too?

“זה נמצא שם, כן, אבל מה שמעניין אותי הוא כאמור הצד הלא־מדובר, גם של התנועה הזו. כמו למשל, כשאדם במעמד מסוים מטריד מישהי בגלל הכוח שלו, איך מרגישה המנוצלת ש'נבחרה'. כמובן שאני מסתייגת מהטרדות אבל יש בי גם רצון למשוך תשומת לב בתור גוף. זה חלק מהכוח, חלק מהאגו שלי. לא במובן של להיות אישה יפה מטופחת ומתוקתקת, אני מאד רחוקה מזה, אלא כתפיסה שלי את עצמי כבעלת כוח”.

לשם התערוכה הנוכחית אפטר־טייסט יש משמעות מיוחדת?

“יש לו משמעות תרבותית. שאלות אודות טעם באמנות הן שאלות משמעותיות מאד בעיני. אותו טעם לוואי הוא גם מה שנשאר אחר כך לאורך זמן. כמו הריח של חנות העורות בה אני רוכשת את המצע ליצירות”.